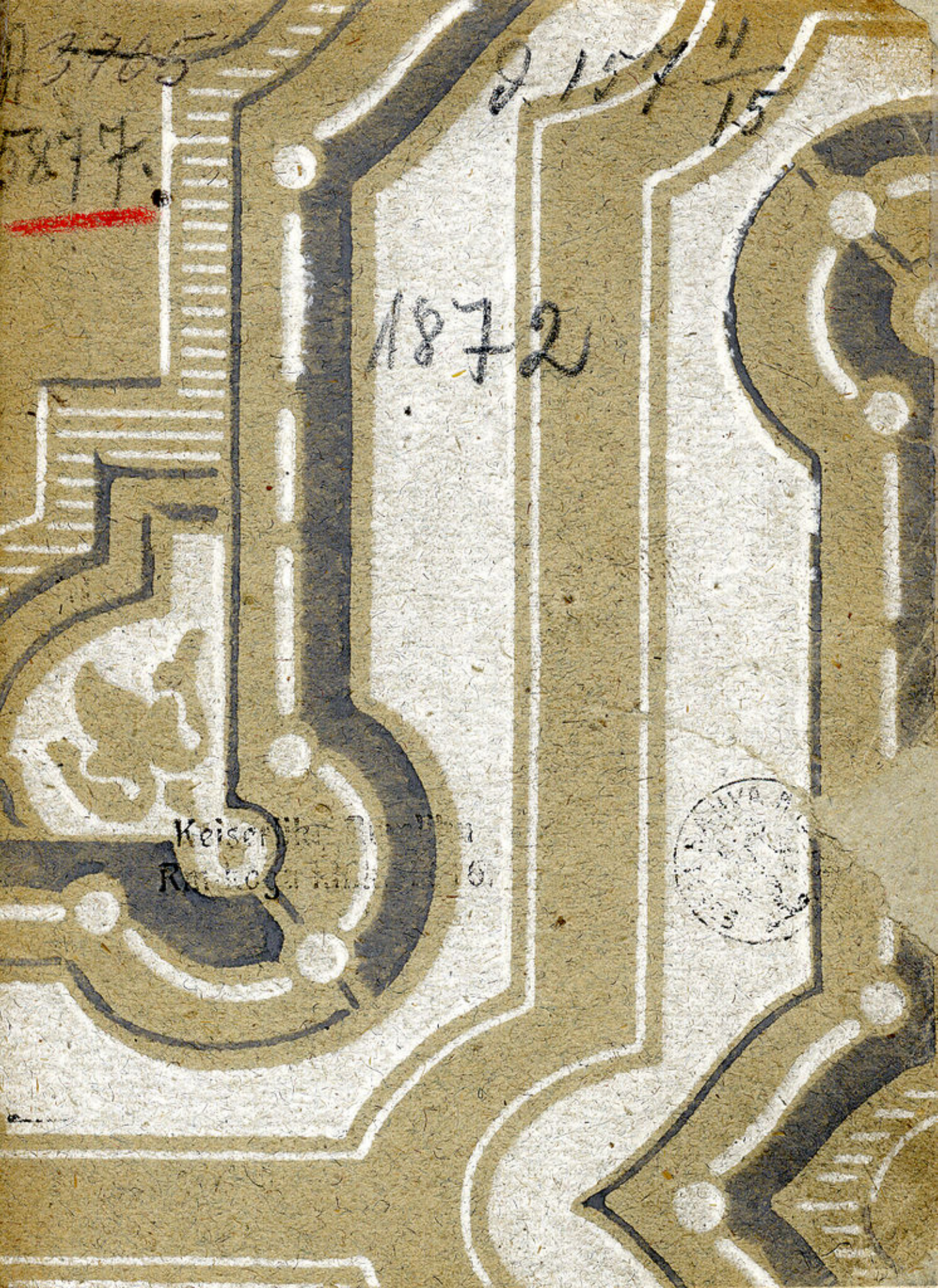

3765
5877.

2 157 ⁴/₁₅

1872

Keiserliche Bibliothek
Rathhausplatz 10.

Õesti-rahwa mõnnus

K a l e n d e r

ehf

Läht-ramat

1872

aasta peäle, pärrast

Issanda Jesusse Kristusse

sündimist.

Keiserliku Awaiku

Rim-kogu aink. 1916

Sel aastal on 366 päwa.

Kurresare linnas,

trükitud ja müüa Ch. Asfajren jures.

Märkide selletamine.

Noor = ku.

Esimenne werend.

Täis = ku.

Wiimne werend.

P. tähhendab: Pühha, **p.** tähhendab: pääw, **e. l.** tähhendab: enne lounat ja **p. l.** tähhendab: pärast lounat.

Joulo = ja Wastla = päwa wahhet on 9 nädalat ja 3 päwa.

Дозволено цензурою.

Рига, 9. Августа 1871 г.

ENSV TA

Kirjandusmuuseumi

Arhiiviraamatukogu

38442

Aastaid armatakse tännawo:

Mailma Iomiseft	5824
Meie kalli Isjanda Jესუსე Kristusე sündimiseft	1872
Tarto linna ülessehitamiseft	842
Risti usso Niamale tullemiseft	684
Tallinna ülessehitamiseft	653
Perno linna allustamiseft	617
Püsi rohho leidmiseft	530
Ramatude trükkimiseft hakkatusesft	432
Lutterusse õigeusso üleswõtmiseft	355
Wannast katkust	215
Wäe Pranburki minnemiseft	194
Toompä põllemiseft	188
Eureft näljast Ria- ja Tallinna maal	177
Peterburgi linna ülessehitamiseft	169
Teiseft katkust	162
Meie Ma Wennerigi wallitsusse alla samiseft	162
Tarto sure koli allustamiseft	70
Ude rõugede pannemiseft	69
Prantsusse Moskus ollemiseft	60
Gesti-ma pridusse fulutusseft	55
Meie sure Keisri Herra Aleksandri II. sünd.	54
Ria-ma pridusse fulutusseft	53
Jummalatenistusseft ue kiriko seadusse järrele	38
Krimmi sõa hakkatusesft	18
Meie Keisri Herra Aleksandri II. wall. haf.	17
Wiimseft hinge kirjotusseft	14
Wenne-ma pridusse fulutusseft	11

Neäri pääw. — Kristusse ümberleikamisest. Luf. 2, 21.

1 Laup. | Neäri pääw. | Mita Jummal!

P. p. Neäri P. — Josepi põggenemisest Egiptusse male. Matt. 2, 13—23.

2 Pühhap. | Abel, Set | Keskmine

3 Gsmasp. | Enof | külm

4 Teisip. | Metusala | ja

5 Keskäd. | Simon | 1, 33' p. l.

6 Neljap. | 3. Kunninga P. | lumme saddy.

7 Rede. | Julianus

8 Laup. | Erart

1. P. p. 3. R. P. — Jeesus 12 aastat wanna.

Luf. 2, 41—52.

9 Pühhap. | Beatus | Range tuul

10 Gsmasp. | Baawli pääw | ja

11 Teisip. | Ewraim |

12 Keskäd. | Mein | sulla.

13 Neljap. | Hilarius | 6, 45' p. l.

14 Rede. | Robert

15 Laup. | Tiidrit | Baljo

2. P. p. 3. R. P. — Rana linna pulmast. Joan. 2, 1—11.

16 Pühhap. | Riisbert

17 Gsmasp. | Tönnisse pääw | tuul

18 Teisip. | Alfel

19 Keskäd. | Sara | ja

20 Neljap. | Baab. Seb. p.

21 Rede | Neto | 11, 40' e. l.

22 Laup. | Magdalena | lumme

3 P. p. 3 R. P. — Pealikkust Kapernauma-linnas.

Matt. 8, 1—13.

23 Pühhap. | Lota | saddy.

24 Gsmasp. | Timoteus

25 Teisip. | Baawli ümb. | külmad

26 Keskäd. | Polikarpus | ilmad.

27 Neljap. | Krisostomus

28 Rede | Karel | 3, 22' e. l.

29 Laup. | Samuel

4 P. p. 3 R. — Jeesus laemas. Matt. 8, 23.

30 Pühhap. | Adalgund

31 Gsmasp. | An

1 sel touseb päike k. 8, 42 min.; lähhäb loja k. 3, 36 min.

11 mal touseb päike k. 8, 27 min.; lähhäb loja k. 3, 57 min.

21 sel touseb päike k. 8, 7 min.; lähhäb loja k. 4, 21 min.

1 Teisip.	Pirrita	Sulla
2 Reiknäd.	Rüünla pääw	ja
3 Neljap.	Hanna	uddune.
4 Rede	Beronika	7, 54' e. l.
5 Laup.	Agata	

5 P. p. 3 R. — Mõnnet tähendusfed Kristuse sanna
mäest. Matt. 13, 24—30.

6 Pühhap.	Tora	Rülm
7 Esmasp.	Rikard	
8 Teisip.	Salomon	ja
9 Reiknäd.	Apollonia	
10 Neljap.	Kolastika	selge.
11 Rede	Edu	
12 Laup.	Elialia	0, 27' p. l.

9. P. e. Kr. ü. P. Tõteggiaist winamäel. Matt. 20, 1—16.

13 Pühhap.	Jula	Behme
14 Esmasp.	Benigna	ja
15 Teisip.	Walentin	lumme-
16 Reiknäd.	Waußina	

17 Neljap.	Konstantin	saddo.
18 Rede.	Konfordia	
19 Laup.	Simeon Apost.	 8, 59' p. l.

8. P. e. Kr. ü. P. — Rülwi mehheft. Luf. 8, 4—15.

20 Pühhap.	Cigarius	Selged
21 Esmasp.	Jesaias	
22 Teisip.	Beetri pääw	ja
23 Reiknäd.	Mina	
24 Neljap.	Maddise p.	head
25 Rede	Wiktor	
26 Laup.	Nestor	2, 24' p. l.

7. P. e. Kr. ü. P. ja Baasto Pühha. — Kristuse
kannatamisest. Luf. 18, 31.

27 Pühhap.	Leander	
28 Esmasp.	Iustus	päwad.
29 Teisip.	Wastla pääw	

1 sel touseb päike f. 7, 41 min.; lähhäb loja f. 4, 48 min.
11 mal touseb päike f. 7, 16 min.; lähhäb loja f. 5, 12 min.
21 sel touseb päike f. 6, 48 min.; lähhäb loja f. 5, 36 min.

1	Reknäd.	Tuhka pääw	
2	Neljap.	Medea	Märjad
3	Nede	Kadde	
4	Laup.	Adrian	ilmad

1. P. Paastus. — Kristusse kiusatusfest. Matt. 4, 1—11.

5	Pühhap.	Angelus	 3, 56' e. l.
6	Esmasp.	Kotwrid	
7	Teisip.	Perpetua	
8	Reknäd.	Valwe p. Pörip.	ja
9	Neljap.	Brudensius	
10	Nede	Mifeus	tuul.
11	Laup.	Konstantin	

2. P. Paastus. — Kananea-ma naesfest. Matt. 15, 21—28.

12	Pühhap.	Gregor.	
13	Esmasp.	Ernst	 3, 14' e. l.
14	Teisip.	Safarias	
15	Reknäd.	Matilde	See
16	Neljap.	Aleksander	külm.
17	Nede	Truta	
18	Laup.	Raabriel	Lotši saddo,

3. P. Paastus. — Kristus aiab kurratid wälja. Luf. 11, 14—28.

19	Pühhap.	Josep	
20	Esmasp.	Olga	 4, 2' e. l.
21	Teisip.	Bent.	
22	Reknäd.	Rawael	pilwes
23	Neljap.	Tiits	ja
24	Nede	Rasimir	tuul.
25	Laup.	Paast Maria p.	

4. P. Paastus. — 5000 mehhe söötmiäsest. Joan. 6, 1—15.

26	Pühhap.	Manuel	
27	Esmasp.	Rustaw	 2, 2' e. l.
28	Teisip.	Rido	
29	Reknäd.	Gustavius	Lumme-
30	Neljap.	Adonis	saddo.
31	Nede	Tetlaus	Märjad

1 sel touseb päike k. 6, 22 min.; lähhäb loja k. 5, 57 min.
11 mal touseb päike k. 5, 54 min.; lähhäb loja k. 6, 19 min.
21 sel touseb päike k. 5, 26 min.; lähhäb loja k. 6, 41 min.

1 Laup.	Karjalaskm. p.	ilmad
5. P. Paastus.	Jesus kiwidega wiisatud. Joan. 8, 46—59.	
2 Pühhap.	Paulina	 11, 42' p. l.
3 Esmasp.	Berdinand	
4 Teisip.	Ambrosius	
5 Keisnäd.	Maksim	
6 Neljap.	Kölestin	
7 Rede	Aron	tuul.
8 Laup.	Liborius	Pilves.
6. P. P.	Kristuse sisse-õitmisest. Matt. 21, 1—9.	
9 Pühhap.	Palmi pude P.	Wihma
10 Esmasp.	Esekiel	 3, 8' p. l.
11 Teisip.	Leo	
12 Keisnäd.	Julius	
13 Neljap.	Suur Neljap.	
14 Rede	S. Rede. Künni p.	
15 Laup.	Olimpia	ilm.
Ar. üll. P.	Kristuse ülestoumisest. Mark. 16, 1—8.	
16 Pühhap.	1. Ar. ülest. P.	Kül
17 Esmasp.	2. Ar. üll. P.	
18 Teisip.	3. Ar. ülest. P.	

 9, 52' e. l.

19 Keisnäd.	Timon	tuul.
20 Neljap.	Jakobina	
21 Rede	Adolarius	
22 Laup.	Rajus	
1. P. p. Ar. üll. P.	Kinnipandud uksest. Joan. 20, 19—23.	
23 Pühhap.	Jüri pääw	Selge
24 Esmasp.	Albert	
25 Teisip.	Markuse p.	
26 Keisnäd.	Etseias	
27 Neljap.	Anastasiu	
28 Rede	Witalis	Wihma
29 Laup.	Reimund	saddo.
2. P. p. Ar. üll. P.	Seast karjastest. Joan. 10, 12—16.	
30 Pühhap.	Erastus	Annab
1. sel touseb päike t. 4, 55 min.	lähkäh loja t. 7, 6 min.	
11. mal touseb päike t. 4, 28 min.	lähkäh loja t. 7, 28 min.	
21. sel touseb päike t. 4, 3 min.	lähkäh loja t. 7, 51 min.	

9. külvi nädal.

1	Õasmaasp.	Wolbri pääm	soja.
2	Teisip.	Sigismund	
3	Reisnäd.	Heidmisse p.	 5, 36' p. l.
4	Neljap.	Wlorian	Selge
5	Reede	Rottard	ja soe
6	Laup.	Susanna	ilm.

3. P. p. Kr. üll. P. — Ürikesse aia pärrast. Joan. 16, 16—23.

7	Pühhap.	Ulrika	Heitlik
8	Õasmaasp.	Tanislauß	ilm.
9	Teisip.	Ni agulaß	
10	Reisnäd.	Rordian	
11	Neljap.	Panfratsius	 0, 39' e. l.
12	Reede	Henriette	
13	Laup.	Serwatius	Wihma

4. P. p. Kr. üll. P. — Kristusse ärraminnemiseft.
Joan. 16, 5—15.

14	Pühhap.	Kristjan	saddo.
15	Õasmaasp.	Sohwi	Bilwes
16	Teisip.	Kröt	
17	Reisnäd.	Anton	 3, 43' p. l.
18	Neljap.	Grif	
19	Reede	Wilip	otsani.
20	Laup.	Ernestina	

5. P. p. Kr. üll. P. — Digest pallumiseft.

Joan. 16, 23—30.

21	Pühhap.	Pontusine	
22	Õasmaasp.	Mili	Selge
23	Teisip.	Ned	taewas
24	Reisnäd.	Öster	
25	Neljap.	Caewam. P. (Suur + p.)	 4, 54' e. l.
26	Reede	Eduard	ja
27	Laup.	Ludolp	

6. P. p. Kr. üll. P. — Rõmustajast Waimust.

Joan. 15, 26. — 16, 4.

28	Pühhap.	Willem	tuulsed
29	Õasmaasp.	Mart	
30	Teisip.	Wigand	ilmad.
31	Reisnäd.	Petronella	

1 sel touseb päike t. 3, 40 min.; lähhäb loja t. 8, 12 min.
11 mal touseb päike t. 3, 21 min.; lähhäb loja t. 8, 32 min.
21 sel touseb päike t. 3, 6 min.; lähhäb loja t. 8, 49 min.

1 Neljap.	Rotsalt	4. külvi n.		8, 50' e. l.
2 Rede	Martellus			
3 Laup.	Emma			

Nellipühhi. — Pühhaft Waimust. Ioan. 14, 23—31.

4 Pühhap.	Nellipühhi	3. külvi nädal.	ja selge ilm. 8, 28' e. l.
5 Esmasp.	Teine Pühha		
6 Teisip.	Kolmas P.		
7 Keisnäd.	Lukretšia		
8 Neljap.	Medardus		
9 Rede	Pitkem pääm		
10 Laup.	Hans		

3a. J. P. — Jesussest ja Nikodemussest. Ioan. 3, 1—15.

11 Pühhap.	Barnabas	2. külvi nädal.	Heitlik
12 Esmasp.	Basilides		
13 Teisip.	Tobias		
14 Keisnäd.	Walerius		
15 Neljap.	Widi pääm		
16 Rede	Justina		
17 Laup.	Nikander		

1. P. p. 3 a. J. P. — Rikkast mehhest. Lut. 16 19—31.

18 Pühhap.	Homerus	1. külvi nädal.	Range
19 Esmasp.	Kerwasius		foe
20 Teisip.	Wlorentin		ilm.
21 Keisnäd.	Rael		
22 Neljap.	Karolina		
23 Rede	Basilius		
24 Laup.	Jani pääw		7, 56' p. l.

2. P. p. 3 a. J. P. — Surest õhto sõmaiaist.
Lut. 14, 16—24.

25 Pühhap.	Webronia	Mürrieta-
26 Esmasp.	Jeremias	
27 Teisip.	Ladislauš	
28 Keisnäd.	Josua	
29 Neljap.	Peetri Pawl. p.	
30 Rede	Lilla	

11 sel touseb päike k. 2, 58 min.; lähkäs loja k. 9, 2 min.
11 mal touseb päike k. 2, 58 min.; lähkäs loja k. 9, 6 min.
21 sel touseb päike k. 3, 5 min.; lähkäs loja k. 9, 3 min.

1 Laup. | Teobald | 9, 18' p. l.

3. P. p. 3 a. J. P. — Arrakaddunud lambast.
Lut. 15, 1—10.

2 Pühhap.	Heina Maria p.	Päwa
3 Gēmašp.	Kornelius	paiste.
4 Teisip.	Ulrik	Ballawad
5 Resknäd.	Anselm	ilmad.
6 Neljap.	Sektor	
7 Nede	Demetrius	
8 Laup.	Kilian	 3, 24' p. l.

4. P. p. 3 a. J. P. — Olge armolišsed.
Lut. 6, 36—42.

9 Pühhap.	Kirillus	
10 Gēmašp.	7. wenna pääw	Mürrišta-
11 Teisip.	Cleonora	minne.
12 Resknäd.	Hindrik	
13 Neljap.	Marreta pääw	Heitlik
14 Nede	Ponawent	
15 Laup.	Apostl. jagg.	 8, 49' e. l.

5. P. p. 3 a. J. P. — Rohkeš kallafagist.
Lut. 5, 1—11.

16 Pühhap. | August | ilm.

17 Gēmašp.	Aleksius	Soe
18 Teisip.	Rosina	
19 Resknäd.	Widerika	ja
20 Neljap.	Elias	hea
21 Nede	Daniel	
22 Laup.	Maria Mahdal.	ilm.

6. P. p. 3 a. J. P. — Wariseride õigussest.
Matt. 5, 20—26.

23 Pühhap.	Oskar	 11, 16' e. l.
24 Gēmašp.	Kristina	
25 Teisip.	Jakobi pääw	Wihma-
26 Resknäd.	Anno	faddo.
27 Neljap.	Marta	
28 Nede	Plato	Pilmfed
29 Laup.	Olowi pääw	

7. P. p. 3 a. J. P. — 4000 mehhe jootmisest.
Mark. 8, 1—9.

30 Pühhap.	Abdon	
31 Gēmašp.	Kristwrid	 7, 23' e. l.

1. sel touseb päike k. 3, 19 min.; lähhäb loja k. 8, 52 min.
11. mal touseb päike k. 3, 37 min.; lähhäb loja k. 8, 36 min.
21. sel touseb päike k. 3, 57 min.; lähhäb loja k. 8, 15 min.

1 Teisip.	Petri wang.	päwad.
2 Keelkäd.	Hannibal	Head
3 Neljap.	Gleajar	sunwisel
4 Nede	Dominikus	ilmad.
5 Laup.	Dewald	

8. P. p. 3 a. J. P. — Walle prohetidest.
Matt. 7, 15—23.

6 Pühhap.	Eigenius	 10, 24' p. l.
7 Esmasp.	Aline	
8 Teisip.	Kerhard	Pifne.
9 Keelkäd.	Romanus	Wihma
10 Neljap.	Lauritse pääw	saddo.
11 Nede.	Hermann	Willo.
12 Laup.	Klara	

9. P. p. 3 a. J. P. — Üllekohtusest maiapidajast.
Lut. 16, 1.

13 Pühhap.	Ello	 10, 5' p. l.
14 Esmasp.	Eusebius	
15 Teisip.	Ruffi Maria p.	Selge
16 Keelkäd.	Isaaf	ilm.
17 Neljap.	Willibald	

18 Nede	Leno	Kange
19 Laup.	Seebald	

10. P. p. 3 a. J. P. — Jerusalemma ärrarikmissest.
Lut. 19, 41—48.

20 Pühhap.	Bernard	tuul
21 Esmasp.	Rut	ja
22 Teisip.	Willibert	 2, 24' e. l.
23 Keelkäd.	Sakeus	külmad
24 Neljap.	Bärtli pääw	ööd.
25 Nede	Ludwik	
26 Laup.	Jrenäus	

11. P. p. 3 a. J. P. — Wariserist ja tõlnerist.
Lut. 18, 9—14.

27 Pühhap.	Kebhard	Pilwesed
28 Esmasp.	Augustin	
29 Teisip.	Joann. hukkas.	 3, 34' p. l.
30 Keelkäd.	Benjamin	
31 Neljap.	Rebekka	ilmad.

11el touseb päike k. 4, 21 min.; lähkää loja k. 7, 49 min.
11mal touseb päike k. 4, 43 min.; lähkää loja k. 7, 22 min.
21el touseb päike k. 5, 4 min.; lähkää loja k. 6, 54 min.

1 Rede	Ekidus	Pilmene
2 Laup.	Eisa	

12. P. p. 3 a. J. P. — Aurdist ja keletumast.
Mark. 7, 31—37.

3 Pühhap.	Reinard	ilm.
4 Esmasp.	Kai	 6, 35' e. l.
5 Teisip.	Moses	
6 Kesknäd.	Magnus	Rahhe,
7 Neljap.	Regina	
8 Rede	Maria sünd. p.	tuul
9 Laup.	Bruno	

13. P. p. 3 a. J. P. — Preestriist ja lewitist.
Lut. 10, 23—37.

10 Pühhap.	Põri pääw	ja
11 Esmasp.	Sostenes	 2, 52' p. l.
12 Teisip.	Sirus	
13 Kesknäd.	Amatus	wihma
14 Neljap.	† üllendam.	
15 Rede	Nikodemus	saddo.
16 Laup.	Leontina	

14. P. p. 3 a. J. P. — Rümnest piddali-többijest.
Lut. 17, 11—19.

17 Pühhap.	Josepina	Märg
18 Esmasp.	Rottlep	ja
19 Teisip.	Berner	 5, 1' p. t.
20 Kesknäd.	Wausta	
21 Neljap.	Matteus se p.	kaunis
22 Rede.	Morits	foe
23 Laup.	Dsea	

15. P. p. 3 a. J. P. — Mammonast. Matt. 6,
24—34.

24 Pühhap.	Joann. sam.	ilm.
25 Esmasp.	Kleowas	 10, 34' p. l.
26 Teisip.	Joann. öpp.	
27 Kesknäd.	Adolw	Tuul.
28 Neljap.	Wentsel	
29 Rede	Mihkli pääw	Heitlik
30 Laup.	Hironimus	

1 sel touseb päike f. 5, 28 min.; lähäb loja f. 6, 23 min.
11 mal touseb päike f. 5, 50 min.; lähäb loja f. 5, 55 min.
21 sel touseb päike f. 6, 12 min.; lähäb loja f. 5, 26 min.

16 P. p. 3a. J. P. — Naini linna furnust. Lut. 7, 11—17.

1 Pühhap.	Leikusse Pühha	 5, 5' p. 1. Kõlmad vihmased ilmad.
2 Esmasp.	Bolmer	
3 Teisip.	Boldemar	
4 Keisnäd.	Tairus	
5 Neljap.	Bridebert	
6 Reede	Luisa	
7 Laup.	Mali	

17. P. p. 3a. J. P. — Bee-többisest. Lut. 14, 1—11.

8 Pühhap.	Tomasia	Bilwes ja 10, 24' e. l. piisut
9 Esmasp.	Tionisius	
10 Teisip.	Mai	
11 Keisnäd.	Burfard	
12 Neljasp.	Balwrid	
13 Reede	Teresia	
14 Laup.	Kaliketus	

18. P. p. 3a. J. P. — Suremaš käsust.
Matt. 22, 34—46.

15 Pühhap.	Hedu	lind.
16 Esmasp.	Kallus	

17 Teisip.	Leonhard	Riisked ja
18 Keisnäd.	Luka pääw	
19 Neljap.	Lutsius	 6, 58' e. l. sandid
20 Reede	Welitsius	
21 Laup.	Ursel	

19. P. p. 3a. J. P. — Alwatud innimesest.
Matt. 9, 1—8.

22 Pühhap.	Futterusse õigensso ülesw. P.	ilmad.
23 Esmasp.	Sewerin	
24 Teisip.	Salome	Range
25 Keisnäd.	Krispin	
26 Neljap.	Amandus	 5, 21' e. l. tuul.
27 Reede	Kapitolin	
28 Laup.	Simon Jud. p.	

20. P. p. 3a. J. P. — Pulma rideš.
Matt. 22, 1—14.

29 Pühhap.	Engelhard	Bilwes
30 Esmasp.	Abalon	
31 Teisip.	Bolwgang	ilm.

11el touseb päike k. 6, 34 min.; lähkäs loja k. 4, 58 min.
 11mal touseb päike k. 6, 57 min.; lähkäs loja k. 4, 32 min.
 21sel touseb päike k. 7, 21 min.; lähkäs loja k. 4, 7 min.

1 Keskäd.	Pühkade p.	Sant
2 Neljap.	Hingede p.	
3 Rede	Kottlib	6, 39 e. l.
4 Laup.	Otto	ilm.

21. P. p. 3a. J. P. — Kuninga mehhe poiaf. Ioan 4, 47.

5 Pühhap.	Plantina	Külmi.
6 Esmasp.	Rasper	
7 Teisip.	Baltasar	
8 Keskäd.	Klaudius	Lumme-
9 Neljap.	Joobst	faddo.
10 Rede	Martin Lutter	
11 Laup.	Martin piisk.	

22. P. p. 3a. J. P. — Karmalast sullafest. Matt. 18, 23—35.

12 Pühhap.	Jonas	Külm.
13 Esmasp.	Arfadius	
14 Teisip.	Pridif	Külm
15 Keskäd.	Leopold	ja
16 Neljap.	Ottomar	tuisk.
17 Rede	Ulwen	
18 Laup.	Eera	 8, 5 p. l.

23. P. p. 3 a. J. P. — Kohto rahhast.

Matt. 22, 15—22.

19 Pühhap.	Surn. mällest. P.	Lund
20 Esmasp.	Amos	la
21 Teisip.	Maria ohw. p.	fülma.
22 Keskäd.	Isesilia	Lumme-
23 Neljap.	Klement	
24 Rede	Josias	
25 Laup.	Kadrina pääw	

24. P. p. 3 a. J. P. — Jäiri türest.

Matt. 9, 18—26.

26 Pühhap.	Konrad	faddo.
27 Esmasp.	Jetta	Keskminne
28 Teisip.	Künter	
29 Keskäd.	Gwert	fülm.
30 Neljap.	Andress e pääw	

1 sel toufeb päife t. 7, 47 min.; lähhäb loja t. 3, 42 min.
 11 mal toufeb päife t. 8, 10 min.; lähhäb loja t. 3, 24 min.
 21 sel toufeb päife t. 8, 29 min.; lähhäb loja t. 3, 11 min.

1 Rede	Urend	 11, 15' p. l.
2 Laup.	Kandidus	

1. Kr. tull. P. — Kristusse süüsi-õitmisest.
Matt. 21, 1—9.

3 Pühhap.	Talo	Pilves.
4 Esmasp.	Barbo	Lund
5 Teisip.	Sabina	ja
6 Keisnäd.	Niggola pääw	külma
7 Neljap.	Agata	tulleb.
8 Rede	Maria sam. p.	
9 Laup.	Lühhem pääw	

2. Kr. tull. P. — Wiimse päwa tähtedest.
Lut. 21, 25—36.

10 Pühhap.	Judit	 3, 42' p. l.
11 Esmasp.	Elts	
12 Teisip.	Otilie	Heitlik
13 Keisnäd.	Lutia	ilm.
14 Neljasp.	Nikastus	Külm.
15 Rede	Johanna	
16 Laup.	Albina	

3. Kr. tull. P. — Joannesest wangi tornis.
Matt. 11, 2—10.

17 Pühhap.	Ignatius	 8, 7' e. l.
18 Esmasp.	Kristow	
19 Teisip.	Lot	Külm.
20 Keisnäd.	Abraam	
21 Neljap.	Toma pääw	Pilwene
22 Rede	Peata	ilm.
23 Laup.	Tagobert	

4. Kr. tull. P. — Joannesest tunnistusest. Joan. 1,
19—28.

24 Pühhap.	Adam, Ewa	 10, 58' p. l.
25 Esmasp.	1. Joulo P.	
26 Teisip.	2. Joulo P.	Hea
27 Keisnäd.	3. Joulo P.	külm.
28 Neljap.	Süta laste p.	Heitlik
29 Rede	Noa	ilm.
30 Laup.	Tawet	

P. p. Joulo. — Simon ja Anna. Lut. 2, 33.
31 Pühhap. | Silvester. | Heitlik

1 sel touseb päike k. 8, 44 min.; lähhab loja k. 3, 5 min.
11 mal touseb päike k. 8, 51 min.; lähhab loja k. 3, 8 min.
21 sel touseb päike k. 8, 50 min.; lähhab loja k. 3, 18 min.

Aasta muudmisfed.

- Kewwade hakkab 8. Paašto-ku päwal, kello 8, 27 minuti e. l. Siis on pääw ja ö ühe pittused.
- Sui hakkab 9. Jani-ku päwal, kello 5, 2 minuti e. l. Siis on meil teigepittkem pääw.
- Süggise hakkab 10. Mihkli-ku päwal, kello 7, 23 minn. p. l. Siis on jälle pääw ja ö ühe pittused.
- Talwe hakkab 9. Joulo-ku päwal, kello 1, 23 minuti p. l. Siis on meil teigalühhem pääw.

Päwa- ja ku-warjutamissed.

Sel 1872 aastal on kaks päwa- ning kaks ku-warjutamissed, kellest meie maal ülepäinis need kaks ku-warjutamissed nähtaw on.

Esimesse ku-warjutamine hakkab 11. Meio k. p. kello 0, 11 min. e. l. ja lõppeb kello 1, 26 min. e. l.

Teine ku-warjutamine hakkab 3. Talwe k. p. kello 6, 32 min. e. l. ja lõppeb kello 7, 9 min. e. l.

Krono pühhad

mis ue kirrilo seadusse järrele ka Ma kirrifuttes tulleswad piddada.

- 1) Künla-ku 19. päwal. Meie sure Keisri Herra Aleksander Nikolajewitsi wallitsuse hakkatusse p.
- 2) Künla-ku 26. päwal. Tsesarewitsi Suurwürst Aleksander Aleksandrowitsi, Wennerigi aujärje pärris pärria sündimisse pääw.
- 3) Jürri-ku 17. päwal. Meie sure Keisri Herra ja keige Wennerigi Wallitseja Aleksander Nikolajewitsi sündimisse pääw.

- 4) Heina-ku 22. päwal. Meie sure Keisri Praua Maria Aleksandrowna ja Tsesarewna Suurwürstina Maria Weodorowna nimme pääw.
 - 5) Heina-ku 27. päwal. Meie sure Keisri Praua Maria Aleksandrowna sündimisse pääw.
 - 6) Leikuse-ku 26. päwal. Meie sure Keisri Herra Aleksander Nikolajewitsi ja Lemma Abbikasa kronimisse pääw.
 - 7) Leikuse-ku 30. p. Meie sure Keisri Herra ja Wennerigi Wallitseja Aleksander Nikolajewitsi nimme p.
 - 8) Leikuse-ku 30. päwal. Tsesarewitsi Suurwürst Aleksander Aleksandrowitsi, Wennerigi aujärje pärris pärria nimme pääw.
 - 9) Nowembri-ku 14. päwal. Tsesarewna Suurwürstina Maria Weodorowna sündimisse pääw.
- Needhinnatsed Krono pühhad petakse nenda kui Paašto jutluse p.

Üllemawallitseja sugguselts.

Aleksander II. Nikolajewits, Keiser ja keige Wennerigi Wallitseja, ja ka Pohla-ma Kunningas j. n. e. sündinud 1818, Jürri-ku 17. päwal.

Maria Aleksandrowna, Keisri Praua, Hesseni Prints; sündinud 1824, Heina-ku 27. päwal.

Nende lapsed:

Aleksander Aleksandrowits, Nigi pärria, Tsesarewits ja Suurwürst; sünd. 1845, Künla-ku 26. p.

Lemma praua: Maria Weodorowna, Tsesarewna Suurwürstina, sündinud 1847, Talwe-k. 14. päwal.

Nende poead: Nikolai Aleksandrowits, sünd.
1868, Lühke-l. 6. p.; Georg Aleksandrowits
sünd. 1871, Jüri-l. 27. p.

Wladimir Aleksandrowits Suurwürst; sündinud
1847, Jüri-lu 10. p.

Aleksei Aleksandrowits, Suurwürst; sündinud
1850, Meeri-lu 2. p.

Sergei Aleksandrowits, Suurwürst; sündinud
1857, Jüri-lu 29. p.

Paul Aleksandrowits, Suurwürst; sündinud 1860.
Mihkli-lu 21. p.

Maria Aleksandrowna, Suurwürsti Printses; sündi-
nud 1853, Wina-lu 5. p.

Keisri Herra Wend:

Konstantin Nikolajewits, Suurwürst; sündinud
1827, Mihkli-lu 9. p. ja temma Praua on:

Aleksandra Jossowna, Saksen-Altenburgi Print-
ses; sündnud 1830, Jani-lu 26. p.

Nende lapsed:

Nikolai Konstantinowits, Suurwürst; sündinud
1850, Künla-lu 2. p.

Konstantin Konstantinowits, Suurwürst; sündi-
nud 1858, Leikuse-lu 10. p.

Dmitri Konstantinowits, Suurwürst; sündinud
1860, Jani-lu 1. päwal.

Wjatscheslaw Konstantinowits, Suurwürst; sün-
dinud 1862, Heina-lu 1. p.

Olga Konstantinowna, Suurwürsti Printses; sündi-

nud 1851, Leikuse-lu 22. p.; Greta Kunninga
Georg I. praua.

Wera Konstantinowna, Suurwürsti Printses;
sündinud 1854, Künla-lu 4. p.

Keisri Herra teine wend.

Nikolai Nikolajewits, Suurwürst; sündinud 1831,
Heina-lu 27. p., ja temma Praua on:

Aleksandra Petrowna, Holstein-Oldenburgi Print-
ses; sünd. 1838, Lühke-lu 21. päwal.

Nende Poead:

Nikolai Nikolajewits, Suurwürst; sündinud 1856,
Talwe-lu 6. päwal.

Peter Nikolajewits, Suurwürst; sündinud 1864,
Meeri-lu 10. päwal.

Keisri Herra kolmas wend.

Mihail Nikolajewits, Suurwürst; sünd. 1832,
Wina-lu 13. päwal, ja temma Praua on:

Olga Weodorowna, Badeni Printses; sündinud
1839, Mihkli-lu 8. päwal.

Nende lapsed:

Nikolai Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1859,
Jüri-lu 14. päwal.

Anastasia Mihailowna, Suurwürsti Printses; sündi-
nud 1860, Heina-lu 16. päwal.

Mihail Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1861,
Wina-lu 4. päwal.

Georg Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1863,
Leikuse-lu 11. päwal

Aleksander Mihailowits, Suurwürst; sündinud 1866, Jüriku 1. päwal.

Sergei Mihailowits, Suurwürst; sündin. 1869, Mihkliku 25. p.

Keisri Herra õdde.

Maria Nikolajewna, Suurwürsti Printsess; sündinud 1819, Leikusseku 6. päwal. Laulatud õnša keiserlikko Printsi Maksimilian Leuchtenbergi prauaks.

Temma lapsed:

Nikolai Maksimilianowits, Prints; sündinud 1843, Heina-ku 23. päwal.

Eugen Maksimilianowits, Prints; sündinud 1847, Neäriku 27. päwal.

Sergei Maksimilianowits, Prints; sündinud 1849, Jouloku 8. päwal.

Georg Maksimilianowits, Prints; sündinud 1852, Kuuula-ku 17. päwal.

Maria Maksimilianowna, Printsess; sündinud 1841, Wina-ku 4. päwal.

Eugenia Maksimilianowna, Printsess; sündinud 1845, Paasto-ku 20. päwal.

Keisri Herra teine õdde.

Olga Nikolajewna, Suurwürsti Printsess; sündinud 1822, Leikusseku 30. päwal. Laulatud Würtembergi Rigiärria Karel Wridrif Aleksandri prauaks.

Keisri Herra õnša onno Praua.

Helena Pawlowna, Würtembergi Printsess; õnša

Suurwürsti Mihail Pawlowitsi leest; sündinud 1806, Jouloku 28. päwal.

Temma laps:

Katarina Mihailowna, Suurwürsti Printsess; sündinud 1827 Leikusseku 16. p. Laulatud Mecklenburg Strelitsi-ka kuninglikko Printsi Georg August Ernst Adolw Karel Edwigi prauaks.

Teädaandmissed lada piddamisses.

Neäri-ku,

7. ku p. Orgital	2 päwa.	25. ku p. Willandis.
— — Tartus	3 näd.	26. — Reblaste m.
10. — Haapsalus	2 päwa.	27. — Rakwerres
17. — Kollowerr.	2 „	Raplas 3mal Redel p. Neäri.

Kuuula-ku,

2. ku p. Baldiskis	2 päwa	Lihholas, Gomaspääw enne
— — Walsas ja Willan-		Wastla päwa.
dis jaks laot	8 p.	Audras, Nede enne Wastla
3. — Paide linnas.		päwa.
6. — Narwa linnas	4 p.	Willandis, nädal pärrast
12. — Kuresare linnas		Suurt Reljapäwa.
jaksa laot	10 päwa.	

Jani-ku,

11. ku p. Wönno linn.	7 p.	22. ku p. Willandi linnas.
16. — Rakwerres	2 p.	24. — Wörro linnas.
20. — Ria linn.	3 nädal.	— — Walga linnas.
— — Tallinnas	2 näd.	29. — Tartu linnas.
— — Paide linnas.		— — Tarwaste moisas.

Heina = fu,

2. fu p. Karsti moijas. 20. fu p. Ria linnas 3 p.
20. — Perno linn. 3 n. 26. — Wolmari linnas.

Leikus = fu,

1. fu p. Sere Bagi-körti ju- 24. fu p. Helme moijas.
res. Kurrejaares. — — Kosse ja Kosi moif.
10. — Lemali linnas. 27. — Uemoijas. Willan.
15. — Moisekaste moif. 29. fu p. Kilingi moijas.
24. — Walga linnas. 30. — Kaantsi moijas.

Mihkli = fu,

2. fu p. Abja moijas. 15. — Sallatsi moijas.
4. — Näppina moijas. — — Põltjama linnas
6. — Takeperri moif. Hel- 17. — Kirevā.
me kibhelskonnas. 18. — Audro moijas.
9. — Adseli moijas. 20. — Wendra moijas.
— — Kastna moijas. — — Narwa linnas 3 p.
— — Purniko moijas. 21. — Senno moijas.
— — Rouge moijas. — — Wolmeri linnas.
— — Tarto linnas. — — Paldietsi linnas.
10. — Mõnniste moijas. 24. — Jõhwi moijas.
— — Oldre moijas. — — Lihhola moijas.
— — Patküllä moijas. — — Willandi linnas.
— — Paide linnas. — — Wõrro linnas.
13. — Põrwerre moijas. 26. — Tallinnas 3 päwa.
14. — Antso moijas. Bernus. Esmaasp. ja Teiſp.
— — Ue moijas. — — e. Mihkli-p. —
— — Gaapjalo linnas. — — Jõeletmes. Harjomaal näd.
15. — Kurrejare linnas. — — dal pärrast Mihkli-
— — Koorte moijas. — — päwa.

- Kaplas, 1. Rede pärrast 29. fu p. Walga linnas.
Mihkli p. — — Rakwerre linnas.
29. fu p. Mihkle firrifo jures. — — Tarto linnas.
— — Reblaſte moijas. — — Waſſe linnas.
29. fu p. Keila moijas.

Wina = fu,

1. fu p. Kurrejare linnas. 10. fu p. Kāo moijas.
2. — Waſte moijas. 15. — Luſtiwerre moijas.
4. — Kollowerres. — — Weſki moijas.
6. — Tarwaste moijas. 16. — Wõnno linnas.
9. — Lemli linnas. 23. — Wolmeri linnas.

Tahme = fu,

8. fu p. Paide linnas lin- 20. fu p. Walga linnas.
na laat 2 päwa. — — Wõrro linnas.
10. — Muſtwe küllas. 15. — Wiggalas 2 päwa.

Joulo = fu,

5. fu p. Põrwerre moijas. Bernus. Esmaasp. ja Teiſp.
Märjamaal, 3. Krist. tull. P. — — päaw enne Joulo.

~~15~~ Igga aasta 25., 26. ehk 27. Jani = fu päwal, nenda
kuida ſe päaw iggal aastal ſaab kohto poleſt ette teada antud,
on Tallinnas Toompä loſſi hõwis hobboſte näitus. Pärrast
leunat ſaab Kadrintalis Paſna mäe al hooſte rammo laſutud,
ja hooſte perremehhed, ſelle hobboſed on katamisſe jures illu-
ſamad ja tuggewamad näitnud, ſawad krons poleſt au-
palka. Igga tunniſtuſſe ſeddel peab iggal mehhel moifa poleſt kaſas
ollemä, et need hobboſed on wiſtiſt Geſti-
ma kubberrango
tallorahwa jures kaſwatud.

Ue aasta laul.

Wärsil: Oh armsad hinged armo taimed!

Oh laulgem rõõmsast Summalale!

Et Ta suurt head meile teind.

Üks aast' on möda läinud jälle,

Ja meie Temma armo näind;

Uut aastat annab jälle meile,

Sest laulgem rõõmsast Summalale.

Kui watan tänna selja tahha

Se aasta peal, mis möda läind,

Siis pean heitma põlwi! mahha,

Sest ollen palju patto tein'd.

Ma pallun: Jeesand! anna andeks,

Mo patto süüd, oh anna andeks!

Weel Jeesand, olle armolinne

Mo wasto, ni kui tännini.

Mo Jeesus minno armofenne,

Mind sada ikka eddasi.

Kui Sinno armo al ma ollen,

Siis eggal aial rõmus ellan.

Et minneta ma üksnes ennast

So ette Jeesand palludes,

Keit meie rahwast, maast ja linnast,

Neid toon So ette õhtades.

Keit seisust lasse õnne leida,

Ja meie peale armo heida.

Dh õnnista So teggodusfes,

So kalli sõnna kulusust,

So Sakramentid pühhitsusfes,

So rahwast kela lahutus;

So teenrid täitko Sinno wäggi,

Ja Sionile ikka liggi.

Keit ristirahwa juhatajad

Dh Summal! kaitse õnnista.

Mei' kallist rigi Wallitsejad,

Kui silma terra kaitse Sa,

Kas' tedda kawa meile jada,

Ja Sinnult õnnistamist sada.

Kes kohtus on õigusse moistlad,

Neid aita seadust piddada,

Et need, kes on õigusse otsjad

Ka wõttaksid Sind tännada.

Kes ilma süta, sago armo,

Kes kadde, kawwal, fangest hirmo.

Dh õnnista kõik koi koiad,

Kus saab nbor suggu õppetust,

Seal kaswatatse tütreid, poead,

Et pärrisid So õnnistust;

So film ka waatko nende peäle,
Meid juhhatades õige tele.

Kõik põllo tööd ja rahwa teggo,
Sel uel aastal õnnista,
Meist hoia kangel nälja näggo,
Seks maad ja rahwast õnnista,
Mis ial kannab omma suggu,
Oh õnnista keik ello luggu!

Kui wiimne on meil se uus aasta
Siin selle ilma ello sees,
Siis wõtta Sa meid õnlast wasto,
Ja korrista meid rahho sees.
Se keige surem tarkus ilmas
On uskust täia Peäsija filmas.

Nüüd armsad wennad, õed tulge,
End heitkem ühte nousse,
Se polest ühhel meel olge,
Et jame lotes uskusse.
Jesusk meil hinge peigmees olgo,
Siis polle wigga, südda laulgo.

Miskpärrast peaksime nutma?
Mei' wanna Jummal ellab weel,
Kas peaksime tühja kartma,
Tal' on weel itka Issa meel,
Kas teme tööd, ehk lähme teele,
Ta nimmel hakkagem nüüd peale.

Terre, terre hommigust!
Rahho, terwist, head õnne
Sowin teigest süddamest,
Kallis wadder, kaimofenne
Sulle ue aasta seeft.
Tulle moga juttu lõma,
Küllä küpsed roga sõma,
Armsaid asjo arentama,
Ennast sega rõmustama.
Mis ma tal ilmas näinud,
Kuulnud kuida mõnne teinud,
Sedda selletan sull' ärra,
Meite wahhel polle kärä
Karta külla külmal naesel,
Ei ka kaarte kaikesjel.
Mehhe modi muljume,
Aega möda aeame
Juttu julgest joudo möda,
Warsti walmis same sega.
Tehko teised, mis nad moistwad,
Sago sedda, mis nad oetwad,
Tooksko keik mailma labbi
Leidko an, ehk leidko habbi.
Wadder järe ka moga toeo,
Meil on kange jutto toeo,
Paisto Pawel on weel hinges,
Põllo Tõnnu ellab ka,
Tuiso Siimo filmad wingus,

Ei ta ennast rõmusta,
Sest et teised usmata.
Wadder wata, walmis wiija
Polle kül weel jutto sees,
Agga ota, tulles hilja,
Olle agga nakkis mees,
Olle tulline ja tähto,
Kored miska kolde tuhka,
Otši ülles jutto tuum,
Sinno peas on hea ruum.

Paišto Pawel.

Külla wadder mäletab küllalt, et ma minnewa aastase kalendris lubbasin jüst eddespidi kõnnelda, mis ma Paišto Pawli jures ollen kuulnud ja näinud; mis ep mäleta, ma tean, wadder pollegi tühhise nuppuga pois. — Roh, hea kül, siis ma wõttan warši jutto otša ülles. Et aši kui-dagi seggane ei olleks, siis hakkas üdna muldise järke pealt jutto eddasi korrutama. — Se tord, kui ma omma sõbra jures olin Heina-Maarja päwal, kus ma koggematta Wiso Hanso ja Pawli kõnnet pealt kuulsin ja nende piisukest mele haigušse selletamist näggin, ei olnud mul mitte aega Paištule sisse minna, waid piddin

ašja tallitusse pärrast koo ruttama. Agga mo südda kihheles ikka selle üle mo sees, kuida ma Pawliga awwalikkult tuttavaks peaksin sama; sest ma tahksin hea melega teada, kuida ta mees ommas maeas seadust peab, jutto peäl ja Wiso Hanso pestes näitas kül essemenne mees ollwad. Neid mehhi on küllalt, kes ennast wäljas kõnneldes, imne, kui sureks tõhhaastawad, agga koddoo on künal wacka al ja püksid parrako arm — naese jalgas. Naesed on kül imne maijad meeste püksisi jalga katsuma, sedda peab agga neile moistlikkul wiisil keelma, sellepärrast polle tarwis püksisi karristada. Agga meie lähheme warši Paištule.

Se olli Wihkli-pä, kui ma jälle tule tiwaste alla sain; ja tead kül, kuida meil, kes allati pu-ma rangid kaelas kanname, ikka neid päwi juttu aiamisše peale prugime, millal pu-ma tö seisab.

Kui Paištu oue-wärrawasše sain, olli mul warši middagi tähhele panna, wärrawa olli cht tallo modi tehtud, agga täieste tubli, seält sadik kust essemenne wärrawa sammas läbbi käis, ollid filled pae-kiwivid tihti üks teise wasto seätud, kunni wärrawa lahti käimisest sadik, kus post

seisis; kinwide peal nāggin ma nago sikkli kriipjo, se ärratas mind järrel waatamisjele, mis modi se samba allumine otš peaks tehtud ollema? Seal nāggin ma warsi, et samba allumisse otša siäse üks piisuke osmusest kettas olli pantud, selle warral jooksis wärraw hõlpaste kinni ja lahti ja ei kiskunud postisid kiwa. Jubba se paljas oue wärraw andis mulle rōmust tunnistust, et ma mitte ilma asjata Paistule ei olle käinud. Wärrawast läbbi astudes olin ma karja aedas, kust läbbi tee mind oue wiis, agga se, et kül karja aedast läbbi käies olli puhhas, kui pühhitud, tee kõrwal olli sõnniko auk, mis pitkuti lautade eesiti käis, kelle kaldad mollemist küljest järsko ülles müritud, mollemist otjast käies tee august wälja, wasto teed olli augo äeres postid ja kaks latti külges, sellepärast, et kegi koggematta enne aega auko ei langetš. Sedda kōit nähhes wiisin ennast rōmustada. Teine nissamma tubli wärraw wiis mind oue. Dues tuli mulle üks wägga löbbus neio wasto, se olli nago ma wärrast arro sain Pawli norem tüttar Tio. Agga, kui mul moistust olleš sedda wiskat tüdrukud ülles malida, se pilt kōlbaks wis-

sist mitme tadi poeale wata. Ta olli iäse walge werrega, mustad jeansed ja filma karwad, sinnikad filma terrad, palle nukkad punnetasid imne armsal wiisil, ja kui naeratas, siis löid angud peške, pitka lastwuga fehha polest; ja ta wois ni julgeste ilma kartmatta ja löbbusaste wälja wata, et lust pealt nähha. (Meie enneste wahhel öölda, egga sa mo sanno wälja ei lähhe lobbisema, muido — noh, mis ma piddin üttema, kui ma 20 aastat norem ollešsin, Tio filma waatminne olleš wiist minno süddand läbbi pistnud, ja werd rutteminne jookšma pannud — noh olgo peale, mis me seš siin rägime, olle waguš.) Ma küššisin warsi pärast terretamist: kas selle tallo perremees koddo olleš. Ta wastas: iäsa on koddo, aiab toas woeraga jutto. Ma küššisin lubba tubba minna. Selle peale tuli Pawel iäse uksest wälja ja pallus mind siäse tulla. Toas leidšsin ma omma wanna sõbra Bōllo Tōnno eest, kes mulle sure rōmuga wasto tuli. Minna pallušin andeks anda, et ma nende juttule ollen seggadust teinud. Tōnno, kes mind tundis, teggi mind omma juttuga Pawliga tutwaks. Nüüd pallus Pawel mind mahha istuda.

Pärrast sedda aiasime tükki aega üksteisega jutto, mis suremast sest olli, et üks teisega tuttavaks saime.

Nüüd kanti toidust lauale, ja meid palluti Tõnnuga ka laua jure astuda, kus kõik Paisto perre rahvas kous olli. Pawel istus laua otsas ja ütles peast laulo sannad ette:

Oh! suur Jummal, kule heidest
Meie tänno-laulo heält,
Et Sa meid siitsadik järgest,
Olled toidnud üllewelt.
Wõtta nüüd mo süddant wasto,
Mis küll must ja rojane,
Kule meie tänno-laulo,
Anna andeks meie wõllad!
Aeg kei asjad lõppetab,
Jummal ikka armaestab.

Pärrast salmi laulmist kousis meie tuttav Tõpusti ja lugges: «Reikide filmad lootwad Issand sinno peale» n. t. s. Kui ma sedda waderile woiksin wälja põlda, mis wiisi se kemma laps lugges, ja saaksid ennast üllewägga rõmutama; se puhhas heal, ilma laimatta luggemise wiisi ja temma tõsine lahte olleminne, se wois mind nenda ligutada, nago pollets ma inlgi neid

fanno enne kuulnud, mo filmad said märjata, mis ma kellegile ei tahtnud näita, ja ma ei lausnud sannagi keigest sest, mis mo südda tundis.)

Peale selle wõttis Pawel puddeli laua pealt, kus punnast wina sees olli, wallas wälja ja ütles: «Tu olgo Jummalale kõrge, kes meid siitsadik armolikkult saatnud. Wõttis siis keige esmalt ühhe klasi, siis anti meile Tõnnoga, ja siis keige perrele. Seal jures rakis Pawel, kuida temma perre sel suul keik tö wiisi pärrast teinud ja saama kulelikud olnud, mis eest ta neid tänas, ja kuida Jummal keik heaste lasknud korda minna. Sõmaaeal ei actud ühtegi jutto, mis mul nattuke wõeras olli. Pole tunni pärrast olli jälle keikide känd kous, ja Pawel ütles ette:

Meid Jummal Issa õnnista!

Oh Poeg! meil hoia armuga,

Mis olled meile annud.

So sannaga meid walgusta

Oh Pühha Waim! so wäega,

Meid sago uskus hoitud.

Nüüd pallume Sind allati:

Meil olgo rahhu otsani.

Peale salmi laulmist käis ölle kan korda kaks ümber laua, sedda jures wois keige perre rahwa

pallest luggeda, kuidas nemmad omma perremeh-
hega rahhul ollid, ja iggaüks sowis keigest süd-
damest omma perrewannemattele head õnne. —
Wadder on jo isjegi wa tallo-mees, teab kül,
mis rahwas Jürri- ja Mihkli-päwast ütleb, nen-
da: «Jürri seub ja Mihkel peastab.» Pawli
olli kolm suulist, kedda «Mihkel» Pawli tööst ja
leiwaft lahti peästis; agga nad pallusid, et Pa-
wel neid weel ühhe näddala lubbaks olla, et nad
sellega omma head meelt woiksid üles näita, ja
«katto päwi» kauba peäle teha. Mo teel kih-
heleb Pawli perre ja maea piddamissest pitte-
malt kõnnelda, mis wadderile mitte pahha meelt
ei saaks teggema. Mattuke ollen ma Pawlit teie
silmade ette malinud, ni paljo et tedda teine
ford tunnete; agga Pawli teine pool Marri, oh,
selle jure ma sowiksin mõnda külla eite koli õp-
petusfeks. — Agga olgo peäle, kui teine ford jälle
kocko juhtume, tulleta siis mo mele, et ma Mar-
rist ka üht pilti teksin, annab Jummal ello ja
terwist, eks same nähha, nüüd algame teist jutto.

Pawel, Tõnno ja Siim.

Pawel. Armas jõbber (ütles ta mulle), teie

ollete tänna pitka teed käinud, ollete ka wiist mõnda
aeja tee peäl näinud, mis tähhele pannemise
wäärt on; pange mitte pahhaks, miina arwan
teile kohhufeks, meile middagi sest kõnnelda, et
ühhegi jutto järge peäle sama.

Minna wastasin: Jah, armas Pawel, ma ol-
len tänna seie pole tulles üsna üks teed käinud,
mõnneft küllast ja moisast möda tulnud; keigest
mis ma ollen näinud, on mul üks asj üsna
süddame peäl, mis sest kül sowiksin jutto otsa ül-
les wõtta, — se on, mis ma wallutawa süd-
damega ollen möda käies näinud, et selle aas-
tane talwe wilja põld sel süggisel wägga wae-
ses forras on. Ma ollen tänna ni heaste moisa,
kui külla põllud näinud, mis põllo us ni paljaks
teinud, et ei olle tundagi, kas kültwatud on ehk
mitte; arwa mõnnes kohhas üks piisuke orrase
tuppik, kellest middagi lotust ei woi olla. Seäl
näggin siin teie liggidal ühhe metsahoidja põllo
jälle hopis terwe ollewad, et middagi wigga polle.
Kust nisuggune suur wigga ühhe põllule tulles,
kellest teine hopis teadmatta jäeb? kust neid nä-
siti ni paljo põllo siise siggib, ja kuidas nad ühte
wisi egga põllo sees ei olle? kas middagi nende

tahjo teggera figgimisse wasto polle üles leitud? Ma arwastin ennast õnnelikuks, kui ma nende küsijaste peäle peaksin wastust leidma. Selle peäle astus Tuijo Siim uksest sisse. Pärast teretamist pallus Pawel tedda näidatud istme peale platsi wõtta. Kui se omma udist olli ärra kõnnelend, allustas Põllo Tõnno jutto, mis minno küsijastele wastusjeks piddi sama.

Tõnno. Sõbrad, kas teil on egga ühhel se ramat «Põllo mees» maeas? Pawel wastas: mul on. Minna ütlesin: ei olle. Siim: ma ei tea, mis loom se on.

Tõnno. Kas loete «Geesti põllo-mehhe» seitungi? Pawel wastas: jah, meie Simuga, ei. — (Meie ennest wähhel bölda, mull on kül mollemad maeas, agga ma salgasin selle pärrast, et kartsin katekismusse wiisil küsijama hakwad.) Tõnno karsutas nattuke minna, nago olleks üttelda tahtnud, et se tal juggugi mele pärrast ei olnud, et meil neid tarwiliisi maea mehhe ramatuid ei olle, agga ei lausnud sest fanna, waid ütles: siis on tarwis, et ma sest pean kõnnelema. Agga esmalt pean ma süddamest nisuggust arrosamata rummalust Ma peält ärraneedma, et meie armas

põllo harria rahwas weel nisugguses pimmeduses armastawad supleda. Nemmad ei raatsi sedda ramatud osta, mis umbest ni paljo maksab, kui Madli laual korter pommeransi, ja ommete on seal ni paljo, kui seal luggeda on, keif head noud, mis heast süddamest antud, põllo harrimisse jures üsna tullulikkud ja järrel katsumisse wäert. Ma ollen mitto kord selle ramato wäljaandjale aitimmal süddamist üttelnud, et ta kül sedda polle kuulnud. Noh, egga meie suud sest ei wässi, kui siin kord põllo harrimisest juttustame. Minna ei moista kül põllo harrimisest mitte juurtsuggu meeste kombel Saksama wiisist kõnnelda, agga, mis ma isse ollen katsumud ja leidnud kasulikko ollewad, sest tahhan ma kõnnelda. Siim. Noh ütles siis, kust põllo sisse ni paljo ussi tuli, et neid monni kord, nago pudro mulla sees on?

Tõnno. Lühhidelt (et ma kül nende ühhegi pudrul polle olnud) tulleswad põllo ja kaapsta ussid, liblikatte munnadest, mis nad mulla sisse ja kaapstade lehtede peäle pannerwad, kui ennast mahha lastwad, seal audub neid päite, ja ongi eggast ühhest munnast us walmis, mis pärrast

ruggi orraštele ja kaapsadele suurt kahjo tewad. Siim. Se on nüüd hea küll, kui se nenda tõssi on, et ušid liblikatetest sündiwad, agga kes siis nende sündimise wasto woib kät panna? agga, et naad pahha ei te, selle wasto peawad mõnned targad mehhed middagi teadma. Nago Lima Aldo mulle isse omina suga räkis, kuida neil 1869 aastal us tahtnud põldo rikkuma hakata, siis ta nago ent murreka perremehhe kord on, pannud runa ette ja soitnud 30 wersta Läne pole Ranna Reino järrele. Se tulnud ja wäddanud kõwera otjaga keppiga kriipso ümber selle tükki, kus us olli orrast sönud, ja seal jures räkinnud isse janno, misest polle arro sanud; wöttand siis üht ušsi mulla seest, aianud põhjatse poolt aia külgest toe-teiba ladwa lõhki, pannud selle senna teiba ladwa wahhele, ni et ušsi silmad wasto põhja-tuult tulnud seisma, sest olnud abbi.

Pawel. Nisuggust jutto woid ja Wiiso Anso Liole pärrast pudro jömist räkida, ta aiaks wiist sedda kuuldes keik augud kurguni lahti, ja ütles tagga järrele: «oh! nisuggune mees on paljo kulda ja hõbbe wäert, et se tarkus woind

meite Anso pärralt olla, — olleksi wiist jubba hammu mamma nimme al seisnud.» — Jätta nisuggust jutto Wadli laua pihti kõnneks, — laäse Tõnno eddasi räkida.

Wadder, olleksi ja näind, kuida se jut Simo palge teist karwa wärwis, ja olleksi wiist naerma hakkanud: peälminne uul wärrises ninna al, aluminne fippus ka, ninna peälne naht litus ülles ja alla pole, palle mikkad ollid jäsši punnased, silmad hiilgasid, otja peäle toušid higgi pišsarad häbbi pärrast, agga jäi ommeti wait.

Tõnno. Mis piddin räkima, no jah, ma pidin jo põllo ušist räkima. Ma ollen küll wähe aega isse omma tahtmise järrel põldo harrinud — 13 aastat enne sedda, olin ma ühe baroni härä jures tõ järrel waatjaks, kus ka mõnda jain ma-harrimisest tähhele panna, agga keige selle aia sees polle us minno põllule pahha teinud, ka tännawasel aastal mitte kus se wigga isseärranis suur kulukse ollewad.

Pawel. Jätta eeskõnned tulewa aea peäle ja rägi lühhidelt ning selgeste ülles, kuida sa põllo ušide wasto olled jöddinud.

Tõnno. Olge terwed mele tulletamast, tahhan

Ta warfi hakkata. Reige aasta läbbi pean ma sedda meles, et pällo us üks hirmus pahha teggia on, sellepärast nouan ma temma jiggimist, kus ial moistus annab rikkuda. Kuida ma tännini sedda ollen teinud on pea kõnnestud, adder ja häggi on need jõe riistad, agga neid peab õigel aial prukima. Minna ei tahha mitte öölda; et se se pärris õige wiis on ja peab ollema; waid nenda ollen ma järrel katsudes leidnud hea ollewad.

1. Süggise künnan ma odra tü-pöllo üttes ja jättan häästamatta, selle läbbi lodan ma sedda kasjo, et pöld parreminni märga sees peab, et ma kessa ni kui tarwis, hilja Mai-ku lõppetuses woin künda. Peäle selle, kui pöld talwe wauldes seisab, siis wõttab ta wihma, külm, lumme, tule, kaste ja päwa päistest paljo parremi kossutust wasto, kui häestetud pöld.

2. Kesja künnan ma hilja Mai-ku lõppetuses, se on mul se läbbi woimalik, et odra kõrt süggise ollen kündnud ja on hea, et pöld sui läbbi märga ennese sees hoiab, kes ei usjo, se katjugo järrele.

P a w e l. Kuida se tulleb, et küntud wauldes pöld ennam märga ennese sees peab, kui kõrwa ehk jille äestetud pöld?

T ö n n o. Meil on allati mõtlemist ja järre urimist egga tö ja teo jures tarwis. Ühhiidelt öölde tulleb se sest, et wauldes pöld wihma ja kaste märga ennese sisse wõttab, ja äestetud jille pöld mitte ni rutto märga sisse ei jona wõtta; waid enne, kui pöld sedda ennese sisse jonab wõtta, kishub lodud kuhuti wäggi tedda üttes ennese kätte, kes alles tores ja tähhele pannematta põllomees on, aeab sedda sürje walleks ja naerab lahtise suga mo jutto — noh, naergo peäle.

P a w e l. Sedda ollen ma küll tähhele pannud, agga mitte öiete ärra moistnud, kust se tulleb.

T ö n n o. 3. Sõnniko wäddo hoian ma ni hiljaks, kui ial woimalik, et agga enne heina tööd sellega walmis saan, sellepärast, et sõnnikul ennam aega olleks enmast mäendada. Sõnnikud ma ei künnan mitte warji sisse, nago sedda ennamist tehakse: tannu wäetakse, homine küntakse sisse, waid ma wään keik sõnnikud wälja, lautan oort laiale; on wäddo ja lautamine lõppetud, siis lasjen tö-lomad paar päwa hingada, nüüd hakkau esite wäetud sõnnikut peäle sisse kündma; künd seisab äestamatta, kurni kordamisega künni ette, agga selle äestamisega peab ette waatma,

et häästamiſt mitte hommiko warra kaſtega, ehk willo, wihmaſe ja märja ilmaga ei ſa ette wõetud, waid üſna ergo paſſawa ilmaga, kui ſõnnik purro kuio, ſiis lähheb ſõnnik penemaſs, ja need päikeſſeſt wälja autud liblikatte munnad on ellikud ja ſawad ſe läbbi hukka. Saab willo, märja ilmaga äestud, ſiis on need munnad ſitked, ſawad terwelt mulla ſiſſe; ſelleſe olled ſiis iſſe põllo uſſi ſiggimieſe abbiks olnud. Agga ſe olgo põllo-mehhe üllem murre, et ägged üſna terrawad on, mis heaſte purrutawad ja raſked, parrem on kahele korrale äestada ja hologna.

4. Kordamiſſe kundi ten ma 5tama ja 13ma Heina-ku päwa wahhel, ſedda hiljemaks woib kordamiſt ütõnes kahjuga jätta, agga põld jäeb äestamatta, kunni külwi ette, kui home tahhan külwada, ſiis äestan tänna kunni.

Pawel. Se põllo harrimieſe wiis on ka mulle jubba peäle 30 aastad olnud, ja ma pean Jummalat ſüddameſt tännama, et uſ ei olle minno põllule ſuremat wiigga teinud, mis agga mõnni kord ſündinud, tuli agga ſeſt, et külle mehhed uſſi ſuggo põllo harrimieſega ei püüdnud kawatada, ſiis romatwad need pahhad lomad ka põl-

luſt põldo, agga ſelle waſto ollen ma päwa kaſs kolm hiljemalt küllinud kui raabrid, ſiis ei olle neil enuam tarwis miuno põllule ruttada, ſawad ſündimieſe paikas toito.

Siim. Teie tete omma juttubega minno pea ümber käima, kui ſedda ſeit woiks uſtuda, ſiis polleks Jummalat tarwis, kui iſſe uſſi ſiggimieſt põllo ſiſſe, woime keelda, peame ikka muist Jummalale hokeſs tehha jätma.

Pawel. Siim, ſa kiitſid enne Liwa Aldo targal kombel teinud ollewad, et Nanna Reino järrel ſõitis, keſ pühha-kõrwer-otſa-keppiga uſſidele aeda ümber teggi ſalla ſanno räkideſ, kaſ ſeäl paljo Jummalale hokeſs tehha jäi? Tännago nad Jummalat, et Ta ni hätkilinne polle kui minna ja mõnni mu õiglaſſe melega pattune; olleks Jummalale ammet ſe kord mo kä olnud, küllap Aldo ja Reino hargid olleks piddand kord wilkuma.

Sõnn o. Mõh, olgo peäle, meie keikide kohuſ on Jummalat wägga tännada Ta pitka me-lerikkuſſe eest, ſeſt meie ühhegi käſſi ei käiks heaſti, kui Tal pitkemad meelt ei olleks, kui meil. Agga Siim, ſinna arwad, et meie nago ninna-targad Jummalale ette jouame, ütle mulle, miſpärreſt

enimad lapsi ka Jummalale hoiaks harrida ei jätta, kui täid tahtwad woimust wõtta ja last kaewusse wia? kui sa armad meid sega patto teggewad, et uüsi siggimise waasto jödd me, siis tewad naesed weel suremat patto, et walmis siggind lomi (täid, kirbud) sure wihhaga tappawad, ja mõned tored enimad sure isfuga (öök, okse tikkub peäle); neid sübbe aiawad, katki näriwad, ja pärrast nōla otsaga lomade solitaid ja siisefonda hammaste wahhelt wälja arrutawad, mis pärrast feik kirbud omma ello aea allati leina rides käiwad, et ni hirmus hakkiliinne, feikide surmade seast se feige willetsam surm nende suggo wõõsa seas allati omma kolledal kōmbel teggew on. Kui mulle surma peaks wallitseb antama, siis ma ialgi kirbo egga tõi surma ei wallitseks — on üks hirmus surm! Ja ommeti ei te waggad täid ja leinajad kirbud millalgi ni paljo pahha, kui põllo uüsid; täid ja kirbud sõwad küll ihho ja seddagi nattufest, agga põllo uüsid sõwad ihho toidust, ja monni kord, nago tännawo mõnnes küllas hopis ärra. Uüsid tõstwad wilja hinda kõrgemaks, agga täid ja kirbud ei sa sellega mitte toime, ja

ommeti ei jäeta neidki lomi Jummalale hoiaks, ja siiski siggivad mollemad jelsid kahjo teggiad liiale, kui nende waasto ei jöddita. Se on, ja jäeb tõeks: nenda kui täid karna al siggivad, nenda siggivad ka uüsid äestatud põllo sees: kes ei tahha järrel mõtteldes targemaks sada, woib mind ilma teelnatta ninna-targaks piddada.

P a w e l. Kuulge sõbrad, minna ollen ka sedda uüsi kautamiseseks leidnud hea ollewad: Enne kui meie külla pür alles wanna wiisi jagatud olli, üks pole wakkama selle ja teine teise peremehe pärralt, siis jätšin egga tütti peäle testipaika üks sõnniko koggo lautamatta senniks kunni külli ette, siis lautasin sedda koggo ergo pallawa päwa paistel tuleje ilmaga laiale, siis se hakkilinne päwa paiste ja tuul fuiwatawad need wärsked liblikatte munnad ärra, ja sawad huffa, mõnne põllo peäl põlletasin sedda sõnniko koggo hopis ärra, ja näggin sest abbi ollewad; sest liblikad lastwad ennaft munnele kõrgema kõhrade peäle, nago pakso sõnniko tükkide peäle, kuupi warrete äere, penarte ja krawide äere peäle ja uõggese

ja ohhake ümber, sellepärast on wägga tarwis ni-
suggused kohhad egga künni ael, ümber põllo ja ün-
ber kiwvi warrete, kolm eht nelli waggo teiste weel
läbbi aeada, ja ülleülitse ei pea põllo-künni mitte
laste tööks arwatama, waid tööks, mis wägga sure
hole ja murrega peab tehtud sama, teif need wõera
wainud, mis minno jure perrets tulnud, ollen ma
nago lapsi künnima õppetand. Meie peame Ma har-
rimisest ellama, siis on meie kohhus ka teif tööd
omma teige parremat tundmist möda truusse ja
tähhele pannemissega teha. Põllo-mees on eggal
aeal ja eggal maal, teige ello seisusse põhjusse pid-
daja ja sellepärast ka üks wägga austud põlli, eg-
gal aeal ja eggal pool; muidugi teada iggaüks sedda
möda austud, kuidas ta õppetust wasto wõtnud ja
kuidas ta wain harritud on, mis järrel ta ennast ül-
les peab.

Tõnno. Se on wägga tõssi. Agga mis ma pid-
din küsima, kas ollete ka wilja seemne wahhetamist
arraprowinud, mis teie sest tegi arwate?

Siiim. Minna ollen kuulnud, et wilja seme peab
saggeste wahhetud sama, ja midda kängemalt, sedda
parrem peab ollema, isse polle ma maealt, kui mag-
gasiinist allati wahhetanud.

Pawel. Paljo wõib innimenne kuulda, agga meie
tahhame üksnes sest kõnnelda, mis me' isse olleme
arraprowinud. Minna ollen seemne wahhetamist kül-
last katsunud ja seal jures ennam kasso, kui kahjo

sanud ja ollen selle jures õppinud: Seme, mis ram-
musama põllo peal kaswanud, lahjema maa peäle
külwada, ollen ma ifka kahjuga leitanud, agga lah-
jema põllo semet rammusama põllo peäle külwada,
annab ifka röömsa leikuse. Põllo seemne wahheta-
misega on luggu just kui ellaja lomadega ka on:
Do ranna karjama peält loma metsa karjama peäle,
siis pöddeb liaks, ön weel, kui ei tärwa; wi metsa
karjamaalt loom randa, wata, ei pödde ühtegi, läh-
heb parremaks. Sest saab surem hulk allati kahjo,
et naad ilma tähhele pannematta omma tööd tewad
ja asjad aewad, ei mötle selle peäle, mis enne kah-
jaks eht kasjaks olnud; tulleb sest wigga, siis peab
helde taewa Jesa jälle süallune ollema, jälle se wanna
tuttaw õppind janna: „Olla ristiks antud, kes Jum-
mala wasto wõib.“

Tõnno. Mis ma piddin küsima, kas ollete ka
selle peälle mõttelnud, kust se tulleb, et tallo ja
moisa waskitattel ni suur wahhe on, nenda samuti
ka linna waskitad hopis parremad, kui tallo waski-
lad; ma tunnen paljo linna lehmi, mis maalt os-
tetud, mis middagi suurt wäert ei olnud — kui ta
paari aastat linnas olnud, warsti teist suggo waski-
lad. Ka üksiko tallopoegadel, kellel isseärnanis karja-
ma on, on paljo parremad ja suremad ellaja lomad,
agga midda surem külla, sedda waesem ellaja sugna.

Siiim. Minna ollen ifka arwanud, et se sest tul-
leb, et külla rahwas on ladedad üks teise wasto,

waatwad wa' sandi silmadega naabri noorte lomade peäle, warfi wasfitad liddumas ja fusso linni, lähtwad jänmedats kui lähtrid, ei kaswa eest egga taggant, nendega ei sa kuidagi läbbi, nago siin meite küllas luggu on, tahtwad ent ikka ä wotta, sa ent muido läbbi mitte, — pead sa ikka ent isse sa midagi teadma, — muido pistwad teige krami ja karwadega minnema.

Tönno (naerdes). Armas Siim, ma tunnen sind küll tänna esimest ferd, agga süsti woin ma sinno juttust töeks tunnistada, et sinno süddame uurdes teige wähhem 1½ naela ebhaussu pommerantsi siltimas on, muido sa ni joobno jutto ei aeats.

Siim (silma pilgutades). Armas Tönno, sa arwad ent, et ma ent rummalaste rägin, polle agga mitte. Siin istub meie wa' küllamees, wa' aus mees, wa' rikkas mees, kui ta ent tahhaks võlida, ta teab ent küll, kuidas nendega sõddimist on, agga, mis ta wa' mees neist kulab, ta ostab sa ni paljo et ostab wõera koera koer sata, muido ent sel wiisil ellada ei woits.

Pawel (naeratades). Rida armo, et mul tänna nenda hea toeo on, muido ?

Tönno. Rule Siim, kas sinna siis mitte ni paljo ei olle joudnud nisuggust tarkust õppida, et wõera koera woitsid koer sata?

Siim. Oh Tönno! Se õige tarkus peab wäggaraske ollema kätte sada. Riwa Udo rätis ent mulle ase omma suga, ta mees ei rägi mitte naeste jutto,

on wa' tössine mees; ta ütles ent, kuidas Kanna Rein isse omma suga rätinud: Kes ent sedda tössist tarkust tahhab kätte sada, peab ent kolm neljapäwa sõmata ärra ellama, ja nenda paastunud peab ta neil öhtudel enne poolt ööd peab ta, kas mõistad Tönno, enne poolt ööd peab ta tee ristide peale minnema (siin töstis Siim istme õige Tönno liggi ja rätis ni waikselt, et ma waewalt arro sain, isse pilgutas silmi ja nütsas monni lord künar-nuffaga Tönno külge, et parreminni tähhele panneks) ja seäl, kas tuleb Tönno, kolm ferd willistama. Kui ta ent kolmandamal öhtul wiimist ferd willistanud, siis peab, — siis peab, — oh sa heldus, wäggewus, jah, siis peab ent se õige tarkusse andja tulles. — Oh Tönno! Ta peab usko ja lotust pärrima. (Sedda rätis Siim ni pallawa ja ligutud ollemisega, kui teige ärdamat asja.) Kui Siim usku ja lotust olli nimmetanud, hakkas Pawel wihasets sama, agga eesvalt hakkas ta sure heäleaga naerima, mis Simo jutto lutsu löi.

Pawel. Minna sowitsin Siim, et sinna se wiimne paggan meie küllas ollesid, et Jummal woits anda: et ristitud ja lertitud ristiinnimeste seas eddespidi ni pimmedat paggana usko ei figgiks. Sinna kaid isse firritus ja armo-laua, kula sulle usko! Kas nisugguse usko mees peaks omma armo aea päwi palwega hakma ja tännoga lõppetama? Waesed patused olleme küll teif ja ei woi kegi enmast lita ehti midagi wäert armata, — agga kurja waimo sisse.

uskuda ja temnia peale lota, — tohho pinmedust ja sedda weel meie päiwil, kus ni paljo Jummal ja aealikko ello õppetust rahwa selka külmatakse, peab weel nisuggust kurrati sisse usko leida ollema? tohoh! — koera söma aeg. —

Wadder, ollesid sa kuulnud ja näinud, kuidas Pawel nüüd omma jutlussega Simo tantsitas, Tõnno aeas äeri peäle. Simul sai wimaks ni palla, et Pea suitses, nago jusa kattel külmaga turro peäl. Siim läks ennast one jahhutama, agga ei tulnud ennast taggasi. Pawel hüdis tagga järrel: Head teed, wi paljo terwist wanna kurratile tee ristide peäle, ja tulseta mele, et ta sulle närtside assemele klasiid hakenne ette murretseks, siis saaksid ommeti middagi. Siim ei lausnud sanuagi, läks ni, mis püksi woldid wõltsid.

Pärrast ütles Pawel: Oh! mis nutto wäert halle luggo se on, et ristiinnimesed weel meie aial nisugguse häbbematta ebba-usjuga ennast rojastawad; Jummal hallastago nende peäle, neid on meie küllas teisi weel, kes nago Siim mõtlewad, et need, kes Jummalat palludes, usfinaste, truukses moistussega omma maad harriwad ja karja kaswatawad, ja Jummalat õnnistussega omma leiba tännoga woiwad süa, peawad jo keit wõllud (nöiad) ollema, eht middagi teadma.

Selle peäle läks Pawel kambri, toi kannuga õllut ja ütles: „Wennad riipame selle pahhandusse peäle märga, aiame rinnust alla pole, jo seält wimaks wälja waiub.“

Pärrast aeasime weel mõnne suggusi juttusid, mis ma sulle praego rääkimatta jättan, lasseb Jummal meid weel selle mulla peäl ellada, eht juhtume siis tullewatte päwade sees jälle kokko, siis woime jälle jutto aeada.

Agga wadder, mis ma piddin küsima, mis sa arwad Pawli ja Tõnno põllo harrimisse wiisist? kas sünniks mitte järrel katsuda? Ma ollin minnema näddata Romeldi Baguga kous, sa tunned tedda meest kül, wa' kõwra ellamisse mees. Meil tuli jut põllo usjist, ta ütles, et tal sedda wigga mitmel aeal egga tännawo la ei olrud; ta rääkis just nisanima, kui Pawel ja Tõnno põllo harrimissest. Et nisuggust tarwilist asja totime tõsise mehhe käest ihte wiisi kuulsin, tuli mul warfise mõtte, sedda wadderile ärra rääkida. Sa tead wadder, mul on ta nattu põllo maad, kül tännawa ruggi lotust surest polle, us söi ärra, ma tahha Pawli ja Tõnno jutto järrel katsuda, te sa kuidas arwad, egga sa ommeti pahhaks ei panne, et ma sest sulle kõnnelesin.

Jutto jatkus.

Tuhka Matsi poeg Mihkel olli pakso pallega pois. Mats piddas neid üksi tubliks mehheks, kes hea pakso palgega. Mats olli kuulnud, et lihha söminne peab paksum teggema. Et ta nüüd süddamest sowis, et ta poeg tubliks mehheks saaks, läks ta Jüdi lihkonikko jure omma Mihklit poisiks paksuma, kus tedda arwas

lihha süa, ja se läbbi tubliks mehhels samad. Vihhonit
moistis agga wähe Estikeelt, moistis waewalt neid
fanno wasto rätida, mis härja ostmisse jures tarwis;
agga mis talle rägiti, sest sai jubba arro. Menda sai ta
kül arro, et Mats omma poega ta tenistusse pakkus,
sai ta arro, kui Mats küsis, mis isand ta palgaks
lubbab. Tal olli hea meel, sest tal olli poisst hädast
tarwis ja ütles ni kui olli õppind: „Minno luppab
sinno poega lihha ifka päiw süa, ja annab temmal
palle peäle kaskitümme wiisi rubli ja nahka taggasi.
Sinnule luppab minno tänna andma paar napso su
peäle.“

Vihhonit läts teise tubba, kauba flinnitusseks napst
toma. Agga Mats kaddus kui tuul, — kes teab miks
pärrest? wist et isse tänna su-pihhta ei tahtnud sada,
eht ei olnud tal melepärrest, et poca nahka taggasi
pakkuti.